

Европейски икономически
и социален комитет

РЕШЕНИЕ, ПРИЕТО ОТ БЮРОТО

C.6

Заседание на Бюрото № 713
Дата 21.3.2023 г.
Относно Участие на ЕИСК в регистъра за прозрачност — правни и практически последици

1. Контекст

През последните няколко години Европейският парламент многократно отправя запитвания към ЕИСК относно плановете му да се присъедини към регистъра за прозрачност на ЕС в контекста на освобождаването от отговорност. В доклада относно освобождаването от отговорност във връзка с изпълнението на общия бюджет на Европейския съюз за финансовата 2019 година Парламентът насърчи „Комитета да се присъедини към регистъра за прозрачност на Съюза въз основа на споразумение за нивото на обслужване, за да се увеличи прозрачността на срещите с лобисти“¹. В доклада за следващата финансова 2020 година: „53. [Парламентът...] настоятелно призовава Комитета да се присъедини към регистъра за прозрачност с цел подобряване на прозрачността на неговите взаимодействия с външни представители на интереси“². На 28 февруари 2023 г., при гласуването по освобождаването от отговорност на ЕИСК във връзка с изпълнението на бюджета за 2021 г., Комисията по бюджетен контрол на Европейския парламент *настойчиво насърчи „Комитета да проучи допълнително възможността за участие в междуинституционалния регистър за прозрачност посредством процеса за оценка, стартиран за тази цел през 2022 г.“*

На 25 октомври 2022 г. Бюрото на ЕИСК взе принципно решение относно участието на ЕИСК в регистъра за прозрачност на ЕС, създаден с Междуинституционалното споразумение (МИС) от 20 май 2021 г. между Европейския парламент, Съвета на Европейския съюз и Европейската комисия³, посредством следните мерки:

---

1 https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2021-0169_BG.html.

2 https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/A-9-2022-0079_BG.html.

3 [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=CELEX:32021Q0611\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=CELEX:32021Q0611(01)).

- публикуване онлайн на срещите на членове на мандатна длъжност с представители на интереси;
- въвеждане на доброволен законодателен „отпечатък“.

Във връзка с това Бюрото възложи на секретариата да извърши анализ на правните и практическите последици от тези мерки, след което въпросът ще бъде върнат обратно на Бюрото за окончателно решение.

Настоящата бележка, в която се вземат предвид забележките на правната служба на ЕИСК, има за цел да предостави допълнителни насоки на Бюрото, като илюстрира конкретните последици от участието на ЕИСК в регистъра за прозрачност.

Тя се основава на три основни принципа, които се счита за целесъобразно да бъдат изтъкнати:

- предложените за ЕИСК мерки съответстват, с необходимите корекции, на мерките, които вече са въведени в Европейския парламент и Европейската комисия⁴;
- участието на ЕИСК в регистъра за прозрачност не предполага, нито изисква регистрация на членовете на ЕИСК. Предложените мерки ще окажат въздействие върху ограничен брой членове (членове на мандатна длъжност и, единствено на доброволни начала, докладчици, но тези членове в никакъв случай не подлежат на регистрация);
- информацията, която се предлага да се оповестява в рамките на участието на ЕИСК в регистъра за прозрачност, вече е налична и достъпна. Извличането и организирането на тази информация може да се осъществят чрез автоматизирани системи за отчитане.

2. Предложените мерки

Съгласно член 2, буква з) от МИС „*обвързаност с условия*“ означава принципът, съгласно който регистрирането в Регистъра е необходимо предварително условие, за да могат представителите на интереси да извършват определени дейности, попадащи в обхвата на настоящото споразумение“. Това се случва например, когато регистрацията на представителите на интереси в Регистъра е необходимо предварително условие за провеждането на срещи между членовете на ЕИСК на мандатна длъжност и представителите на интереси. В случай че такова задължение не съществува, мярката следва да се разглежда като „мярка за прозрачност“. Действително, съгласно член 5, параграф 2 от МИС „*обвързаността с условия и допълнителните мерки за прозрачност*“ са определени като мерки, предназначени за „насърчаване на регистрацията и укрепване на съвместната рамка, създадена с“ МИС. С други думи, мерките за прозрачност също следва да бъдат обвързани с регистъра за прозрачност на ЕС. Като се има предвид горепосоченото разграничение, всички мерки, предложени в настоящата бележка и в проекторешението, следва да се разглеждат като мерки

⁴ Що се отнася до Комитета на регионите, през 2022 г. неговите политически инстанции разгледаха възможното участие на КР в регистъра за прозрачност, но досега не са взели официално решение да се присъединят изцяло или частично към Регистъра. В Практическото ръководство на КР относно взаимодействието на персонала с външни субекти не се споменава регистърът за прозрачност.

за прозрачност и като такива ще бъдат публикувани на уебсайта на регистъра за прозрачност на ЕС.

Настоящата бележка се съсредоточава единствено върху мерките, посочени в решението, взето на заседанието на Бюрото на 25 октомври. Разбира се, това не би попречило на Комитета да приема каквито и да било други условни мерки и мерки за прозрачност, когато и както бъде счетоно за целесъобразно: например след настоящия размисъл в Европейския парламент за прилагане на по-строги изисквания за прозрачност на междунституционално равнище.

В настоящата бележка се предлага всички мерки да бъдат регламентирани с едно и също решение на ЕИСК. В приложение 1 към настоящата бележка е включено проекторешение, а в приложение 2 е представен възможен модел на доброволен законодателен „отпечатък“.

2.1 Онлайн публикуване на срещите между членове на мандатна длъжност и представители на интереси

2.1.1 Общи бележки

С първата мярка се цели членовете на Комитета на мандатна длъжност (а именно, председателят и заместник-председателите на ЕИСК, председателите на групите и секциите/ССМІ) да бъдат приканени да провеждат срещи в качеството си на длъжностни лица единствено с представители на интереси, които са се регистрирали в регистъра за прозрачност, и, от друга страна, да се въведе задължението ЕИСК да публикува онлайн списъка на срещите между членове на мандатна длъжност и представители на интереси.

Предложеното решение няма да задължи членовете на Комитета на мандатна длъжност да се срещат единствено с представители на интереси, регистрирани в регистъра. Тази мярка е сходна с правилата, които са в сила в Европейския парламент. Съгласно член 11, параграф 2 от Правилника за дейността на Европейския парламент *„членовете на ЕП следва да приемат систематичната практика да се срещат единствено с представители на интереси, регистрирани в регистъра за прозрачност, създаден със споразумение между Европейския парламент и Европейската комисия“*. Както беше потвърдено при неофициалните контакти със секретариата на Парламента, това означава, че членовете на ЕП не са правно задължени да се срещат единствено с регистрирани представители на интереси.

За сметка на това, съгласно решението на Бюрото на ЕИСК от октомври, публикуването онлайн на списъците със срещите на членовете на Комитета на мандатна длъжност ще бъде тяхно задължение.

2.1.2 Предложена методика

Въз основа на еквивалентната мярка, която е в сила за членовете на ЕП и на Комисията, се предлага да бъде оповестявана следната информация:

- а) датата на срещата;

- б) организацията или самостоятелно зетото физическо лице, с което е проведена срещата;
- в) темата на срещата;
- г) мястото на провеждане.

Предлага се, както е при членовете на ЕП или на Комисията, списъкът на срещите да бъде публикуван в срок от един месец от датата на срещата на личната уебстраница на члена на ЕИСК на мандатна длъжност.

2.1.3 Правна рамка и рамка за защита на данните

За да се приложи този вариант, ЕИСК би следвало да приеме специално решение, предвиждащо мярка „с равностоен ефект“ на мерките, приети във всяка от другите организации, подписали споразумението, а именно Европейския парламент, Европейската комисия и Съвета на Европейския съюз.

В случай че ЕИСК вземе решение информацията относно срещите между членове на Комитета на мандатна длъжност и представители на интереси задължително да се оповестява чрез публикуване в интернет, правното основание за обработването на личните данни ще бъде член 5, параграф 1, буква а) от [Регламент \(ЕС\) 2018/1725](#), наричан по-долу „РЗДЕС“: „*обработването е необходимо за изпълнението на задача от обществен интерес или при упражняването на официално правомощие, което е предоставено на институцията или органа на Съюза*“.

В този случай засегнатите от публикуването лица, а именно членовете на ЕИСК на мандатна длъжност и самостоятелно зетите представители на интереси, следва да бъдат предварително информирани (например чрез декларация за поверителност) и могат да упражнят правото си на възражение на основания, свързани с конкретното им положение, съгласно член 23 от РЗДЕС. В случай на упражняване на правото на възражение ЕИСК трябва да прекрати обработването на личните данни (т.е. трябва да се въздържа от публикуване на информацията), освен ако не са налице убедителни законни основания за обработването, които имат преимущество пред интересите, правата и свободите на субекта на данните, или за установяването, упражняването или защитата на правни претенции.

Предлага се решението на ЕИСК да бъде изготвено в съответствие с член 11, параграфи 2 и 3 от Правилника за дейността на Европейския парламент, както и с Решението на Комисията от 25 ноември 2014 г. за публикуване на информацията относно проведените срещи между членове на Комисията и организации или самостоятелно зети физически лица.

2.2 Въвеждане на доброволен „законодателен отпечатък“

2.2.1 Общи бележки и предложена методика

Втората мярка, принципно одобрена на заседанието на Бюрото на ЕИСК през октомври, се отнася до изискването докладчиците да прилагат доброволен „законодателен отпечатък“ към своите становища, в който да изброяват представителите на интереси (организации или

самостоятелно заети физически лица), от които са получили принос. Тази мярка навярно ще бъде подобна на мярката, използвана в ЕП⁵, съгласно която членовете на ЕП, които изготвят доклади или становища, могат да решат да добавят „законодателен отпечатък“ към своите законодателни и незаконодателни доклади, който показва обхвата на външния експертен опит и становищата, от които докладчикът се е ползвал. Що се отнася до понятието „представители на интереси“, забележките, направени в точка 2.1.1 по-горе, се прилагат и в този случай.

Аналогично на практиката, прилагана в ЕП, „законодателният отпечатък“ може да бъде приложен към становището след приемането му на равнището на секцията, за да могат гражданите да видят кой е бил изслушан от докладчика при внасянето на документа на пленарната сесия на ЕИСК за окончателно приемане.

2.2.2 Правна рамка и рамка за защита на данните

Подобно на предходната мярка, в този случай ЕИСК също ще трябва да приеме специално решение, което да послужи като правно основание и в което да се изложи необходимата мярка (вж. приложение 1, член 3 от предложеното решение).

В случай че в решението на ЕИСК се предвиди, че на доброволен принцип към становището може да бъде приложен незадължителен и неизчерпателен списък на организациите и физическите лица, от които докладчиците са получили принос при изготвянето на становища, както е понастоящем в Европейския парламент, правното основание за обработването на личните данни ще бъде член 5, параграф 1, буква г) от РЗДЕС: „*субектът на данните е дал съгласие за обработване на личните му данни за една или повече конкретни цели*“.

Следва да се отбележи, че РЗДЕС се прилага за публикуването на имената на физическите лица, докато публикуването само на наименованието на дадена организация не е предмет на РЗДЕС. Като се има предвид това, лицата, които са дали своя принос на докладчика, следва да бъдат предварително информирани (например чрез декларация за поверителност) и могат да дадат съгласието си⁶ за публикуването на техните имена. Така например те могат да дадат съгласието си, като попълнят онлайн формуляр или подпишат формуляр на хартиен носител. В съответствие с член 7, параграф 1 от РЗДЕС ЕИСК следва да съхранява досиетата, доказващи, че съответните лица са дали съгласието си. Ако лицето не даде съгласието си името му да бъде публикувано, името не трябва да бъде публикувано, но наименованието на организацията може да бъде публикувано.

Предлага се в този случай да се процедира по примера на Решението на Бюрото на Европейския парламент от 4 юли 2016 г. Следователно списъкът ще се изготвя изцяло на доброволен принцип и ще попада в изключителната отговорност на докладчика. Няма да е необходимо списъкът да бъде изчерпателен и вписванията в списъка, представен от докладчика, няма да бъдат проверявани от секретариата на секцията.

---

⁵ [Решение на Бюрото](#) на Европейския парламент от 4 юли 2016 г.

⁶ Съгласно член 3, параграф 15 от РЗДЕС „съгласие на субекта на данните“ означава „*всяко свободно изразено, конкретно, информирано и недвусмислено указание за волята на субекта на данните, посредством изявление или ясно потвърждаващо действие, което изразява съгласието му свързаните с него лични данни да бъдат обработени*“.

3. Заключение и следващи стъпки

Както подчерта Европейският омбудсман, „макар че глобалното регулаторно влияние на ЕС вече е широко признато, това е причината, поради която въпросите за прозрачността и етиката на лобирането са от още по-голямо значение за защитата на обществения интерес. Ако ЕС определя високи стандарти в тази област, значи може да определи и глобалния стандарт за прозрачност и етика на лобирането (...)“⁷.

Провеждането на консултация с ЕИСК, което съставлява неразделна част от обикновената законодателна процедура на ЕС, оправдава участието на Комитета във вече положените усилия на равнището на Европейския парламент, Комисията и Съвета с цел гарантиране на максимална прозрачност на процеса на вземане на решения в ЕС.

Мерките за прозрачност, посочени по-горе, могат да се считат за съответстващи на духа на МИС. Следователно те могат да затвърдят репутацията на ЕИСК на институция, която се придържа към етичните принципи на почтеност, откритост, усърдие, честност и отчетност, както е посочено в член 1 от Кодекса за поведение на ЕИСК.

Като следваща стъпка ЕИСК ще трябва да уведоми управителния съвет на регистъра за прозрачност относно тези мерки за прозрачност. Когато управителният съвет прецени, че приетите от Комитета мерки са в съответствие с целите, поставени от МИС, той може да реши, в съответствие с член 11 от МИС, да ги публикува на уебсайта на Регистъра.

---

⁷ Стратегия на Европейския омбудсман: „С поглед към 2024 г.“ — Устойчивост на въздействието (<https://www.ombudsman.europa.eu/bg/strategy/our-strategy/bg>).

ПРИЛОЖЕНИЕ 1 — Решение на ЕИСК

РЕШЕНИЕ

от 21 март 2023 г.

за мерки за прозрачност в съответствие с Междуинституционалното споразумение от 20 май 2021 година между Европейския парламент, Съвета на Европейския съюз и Европейската комисия за задължителен регистър за прозрачност

БЮРОТО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ,

като взе предвид Договора за Европейския съюз (наричан по-нататък „ДЕС“),

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз (наричан по-нататък „ДФЕС“), и по-специално член 300, параграфи 1 и 4 от него,

като взе предвид Правилника за дейността на Комитета, и по-специално член 98,

като взе предвид Кодекса за поведение на членовете на Комитета, и по-специално член 1, параграфи 2, 3 и 4,

като взе предвид Междуинституционалното споразумение от 20 май 2021 г. между Европейския парламент, Съвета на Европейския съюз и Европейската комисия за задължителен регистър за прозрачност, и по-специално съображение № 9 от него,

като има предвид, че:

- (1) съгласно член 11, параграфи 1 и 2 от ДЕС институциите трябва да „предоставят чрез подходящи средства на гражданите и представителните организации възможността да изразяват и обменят публично своите мнения във всички области на дейност на Съюза“, както и да „поддържат открит, прозрачен и редовен диалог с представителните организации и гражданското общество“;
- (2) гражданите имат право на достъп до документите на институциите, както е предвидено в Регламент (ЕО) № 1049/2001 на Европейския парламент и на Съвета⁸. Настоящото решение не засяга достъпа до документи, нито прилагането на Регламент (ЕО) № 1049/2001;
- (3) Европейският икономически и социален комитет се ангажира да гарантира възможно най-голяма прозрачност на своите решения;
- (4) в рамките на европейската институционална структура консултативната роля на Комитета позволява на европейското гражданско общество да участва в процеса на

---

⁸ Регламент (ЕО) № 1049/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2001 г. относно публичния достъп до документи на Европейския парламент, на Съвета и на Комисията (ОВ L 145, 31.5.2001 г., стр. 43).

вземане на решения в Европейския съюз. Експертният опит и произтичащият от разискванията и преговорите стремеж към сближаване на позициите повишават качеството на процеса на вземане на решения в Европейския съюз и доверието в него, доколкото го правят по-разбираем и приемлив за европейските граждани и подобряват прозрачността, което е така жизнено необходимо за демокрацията;

- (5) в качеството си на форум за дискусии и за изготвяне на становища Комитетът допринася за засилването на демократичното начало в процеса на изграждане на Европейския съюз;
- (6) на 25 октомври 2022 г. Бюрото на ЕИСК взе принципно решение относно участието на Комитета в регистъра за прозрачност на ЕС;
- (7) Бюрото одобри подход, отчитащ факта, че участието на ЕИСК в регистъра за прозрачност на ЕС не е задължително за консултативните органи на ЕС;
- (8) Бюрото взе решение да запази следните мерки: покана към членовете на Комитета на мандатна длъжност (а именно председателя и заместник-председателите на ЕИСК, председателите на групите и секциите/ССМІ) да провеждат срещи в качеството си на длъжностни лица единствено с представители на интереси, които са се регистрирали в регистъра за прозрачност; задължението за публикуване онлайн на списъка на срещите между членове на мандатна длъжност и представители на интереси; и включването на доброволен принцип на законодателен „отпечатък“ в становищата и докладите на ЕИСК;
- (9) с приемането на тези мерки Бюрото има за цел да положи основите за по-добра политика на прозрачност на ЕИСК;
- (10) освен това, когато членове на Комитета на мандатна длъжност се срещат с представители на интереси, които не са регистрирани, те ги информират за регистъра за прозрачност и им обясняват предимствата на това да бъдат регистрирани, а именно че се повишава прозрачността на равнище ЕС и им се предлагат допълнителни възможности да представят позициите си пред институциите на ЕС.

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

1. Комитетът участва на доброволен принцип в регистъра за прозрачност, създаден с Междуинституционалното споразумение от 20 май 2021 г. между Европейския парламент, Съвета на Европейския съюз и Европейската комисия.
2. Участието на Комитета в регистъра за прозрачност се осъществява посредством мерките, посочени в членове 3 и 4.

Член 2

За целите на настоящото решение се прилагат следните определения:

- а) „член на Комитета на мандатна длъжност“ означава председателят, заместник-председателите, председателите на групите и председателите на секциите и ССМІ;
- б) „среща“ означава двустранна среща, организирана по инициатива на представител на интереси или член на Комитета на мандатна длъжност, с цел обсъждане на въпрос, свързан с изготвянето и прилагането на политиките в Съюза;
- в) „представител на интереси“ означава всяко физическо или юридическо лице, или официална или неформална група, организация или мрежа, които извършват дейностите, попадащи в обхвата на настоящото решение.

Член 3

- 1. Членовете на Комитета на мандатна длъжност, по смисъла на член 2, буква а), се приканват да провеждат срещи единствено с представители на интереси, които са се регистрирали в регистъра за прозрачност.
- 2. Членовете на Комитета на мандатна длъжност оповестяват публично информация относно всички срещи, провеждани от тях с представители на интереси, по въпроси, свързани с изготвянето и прилагането на политиките в Съюза. Секретариатът осигурява необходимата инфраструктура на уебсайта на Комитета.
- 3. Информацията, която следва да се оповестява публично, включва датата на срещата, мястото на провеждането ѝ, името на члена на Комитета на мандатна длъжност, името на представителя на интереси и темата на срещата.

Член 4

Създава се модел за доброволен „законодателен отпечатък“, в който се включва неизчерпателен списък на организациите и физическите лица, от които докладчикът е получил принос при изготвянето на становището или доклада. Изготвянето на този законодателен отпечатък и прилагането му към становища или доклади се осъществяват изцяло на доброволен принцип и попадат в обхвата на изключителната отговорност на докладчика.

Член 5

Настоящото решение не обхваща дейностите на социалните партньори, които те извършват в качеството си на участници в социалния диалог съгласно член 152 от ДФЕС, нито дейностите, които са извън обхвата на регистъра за прозрачност на ЕС⁹.

Член 6

1. Информацията, посочена в член 3, параграф 3, се публикува в стандартизиран формат на уебстраниците на членовете на Комитета в срок от един месец след провеждане на срещата.
2. Информацията може да не се публикува, когато публикуването ѝ може да засегне защитата на някой от интересите, посочени в член 4, параграфи 1, 2 и 3 от Регламент (ЕО) № 1049/2001, и по-специално живота, неприкосновеността или личния живот на дадено физическо лице, финансовата, паричната или икономическата политика на Съюза, стабилността на пазара или чувствителна търговска информация, правилното протичане на съдебни производства или инспекции, разследвания, одити или други административни процедури, или защитата на всеки друг важен обществен интерес, признат на равнището на Съюза.
3. Представителите на интереси се уведомяват за факта, че информацията, посочена в член 3, параграф 3, ще бъде оповестена публично.
4. Имената на физическите лица (действащи от името на представители на интереси) или на длъжностните лица на Комитета, които присъстват на срещите, не се оповестяват публично, освен ако те недвусмислено не са дали съгласието си за това.

Член 7

1. Настоящото решение влиза в сила на 1 юни.
2. Генералният секретариат отговаря за изпълнението на настоящото решение.

---

⁹ Вж. член 4, параграф 2 от Междунституционалното споразумение от 20 май 2021 година между Европейския парламент, Съвета на Европейския съюз и Европейската комисия за задължителен регистър за прозрачност.

Приложение 2 — Доброволен „законодателен отпечатък“ (образец)

Приложение към становището/доклада
СПИСЪК НА ПРЕДСТАВИТЕЛИТЕ НА ИНТЕРЕСИ,
ОТ КОИТО ДОКЛАДЧИКЪТ Е ПОЛУЧИЛ ПРИНОС

Поместеният по-долу списък е изготвен изцяло на доброволен принцип в рамките на изключителната отговорност на докладчика. Докладчикът получи информация от следните представители на интереси (организации и/или самостоятелно заети физически лица) при изготвянето на [становището/доклада]:

<i>Организации и/или самостоятелно заети физически лица</i>

Обяснителна бележка за ползването на настоящото приложение

1. Попълването на настоящото приложение се извършва изцяло на доброволен принцип.
2. Попълването на настоящото приложение попада в обхвата на изключителната отговорност на докладчика. Не е необходимо списъкът да бъде изчерпателен. Вписванията в списъка, представен от докладчика, няма да бъдат проверявани от секретариата.
3. Имената на отделните лица, действащи от името на организации или самостоятелно заети физически лица, се изброяват в това приложение единствено ако са дали недвусмислено своето съгласие за това. С включването на имената на физическите лица в приложението докладчикът потвърждава, че изброените в списъка лица са били надлежно информирани и са съгласни имената им да бъдат оповестени публично.
4. Приложението ще е част от публикувания документ единствено след неговото попълване и внасяне от докладчика в рамките на приложимия краен срок.
5. Секретариатът ще информира докладчика за приложимия краен срок за внасяне на приложението, т.е. когато проектът на доклад или становище на секцията е предаден за превод.
6. Секретариатът следва да уведоми докладчика за доброволния характер и употреба на настоящото приложение и да му/й предостави подходящия модел.
7. Съдържанието на списъка няма да бъде превеждано.